

สภาพการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ
ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
โรงเรียนปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

The Situation of Online Learning Management during the COVID-19
Pandemic of Foreign Languages Department Teachers at
Pakphanang School in Nakhon Si Thammarat Province

มนธิชา ทองทัตถา¹
Monthicha Thonghattha

Received: April 8, 2021 Revised: June 3, 2021 Accepted: June 4, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแอปพลิเคชันที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของครูและ 2) ศึกษาปัญหาที่ครูพบในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครู กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามวิธีการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า 1) แอปพลิเคชันที่ครูนิยมใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์มากที่สุด คือ แอปพลิเคชันไลน์ (Line) คิดเป็นร้อยละ 88.23 และ Google Meet น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.53 และ 2) ปัญหาที่ครูพบในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์คือ ปัญหาด้านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ สัญญาณอินเทอร์เน็ต และโปรแกรมที่ใช้สำหรับการเรียนแบบออนไลน์ถูกพบมากที่สุด ปัญหาทางด้านการเงิน ปัญหาด้านพฤติกรรมของนักเรียน เช่น การบริหารจัดการเวลาและความรับผิดชอบต่อนตนเองของนักเรียน นอกจากนี้ปัญหาด้านครอบครัวยังทำให้นักเรียนบางส่วนต้องทำงานเพื่อแบ่งเบาภาระครอบครัวขณะอยู่บ้าน

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์, การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19), กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

---

¹ ครูประจำ, โรงเรียนปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช e-mail: monthicha.th34@gmail.com

Abstract

This study aimed 1) to explore the online applications used by the teachers of foreign languages department during the COVID-19 Pandemic and 2) to inquire the problems that they faced during using those applications. The research samples were 17 teachers of foreign languages department at Pakphanang School, Nakhon Si Thammarat Province. The researcher used an exploratory descriptive approach through a questionnaire.

The results indicated that 1) the most-used-app was Line Application at 88.23% of all respondents and Google Meet was the least-used-app at 23.53% , and 2) the most common problems that they met during using the online applications were unstable working condition of electronic devices, internet connection and the quality of applications. In addition, they also found the students' financial and behavioral problems such as ineffective time management and self-discipline. Due to the family poverty, some students were given house chores to support their parents' earning.

Keywords: Online learning management, COVID-19 Pandemic, Foreign languages department

บทนำ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้ส่งผลกระทบต่อประชากรโลกเป็นวงกว้าง โดยมีจำนวนผู้ป่วยติดเชื้อและผู้เสียชีวิตเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากในระยะเวลาอันรวดเร็ว องค์การอนามัยโลกจึงได้ประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นโรคระบาดใหญ่ (Pandemic) ในวันที่ 11 มีนาคม พุทธศักราช 2563 (WHO, 2020, ย่อหน้า 17) อีกทั้งการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนายังทำให้เกิดกิจกรรมมนุษย์ พฤติกรรมการบริโภคและการบริการเกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในหลายๆ ด้าน ส่งผลให้ในหลายภาคส่วนเกิดผลกระทบ เช่น เศรษฐกิจ สังคม การท่องเที่ยว เทคโนโลยี และการศึกษา นอกจากนี้ยังส่งผลให้สถานศึกษาไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามปกติ

สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่มีนักเรียนอยู่รวมกันจำนวนมาก จึงมีความเสี่ยงสูงที่อาจจะมีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้ในกลุ่มเด็กไปยังบุคคลในบ้าน หากมีการระบาดในกลุ่มเด็กขึ้นจะมีผลกระทบในสังคมหรือผู้ใกล้ชิด เช่น ครู พ่อแม่ ผู้สูงอายุที่ติดเชื้อมาจากเด็ก องค์การอนามัยโลก WHO, UNICEF, & CIFRC (2020, pp.4-6) ได้เสนอแนวทางในการป้องกันและควบคุมโรคระบาดในโรงเรียน โดยให้ตระหนักถึงการป้องกันทางด้านสถานะแวดล้อมในโรงเรียน สุขอนามัยของนักเรียนและการผ่อนคลายภาระงานให้กับครู นักเรียนและบุคลากรทางการศึกษาเมื่อมีการป่วยนอกจากนั้นการเว้นระยะห่างทางสังคมเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่สำคัญที่ควรคำนึงถึง โดยให้มีการจัดห้องเรียนแบบสลับกันมาเรียน ยกเลิกกิจกรรมที่มีการรวมตัวกัน กีฬา เกม และการชุมนุมกันเป็นกลุ่มใหญ่และจัดโต๊ะเรียนให้ห่างกัน อีกทั้งยังส่งเสริมให้โรงเรียนจัดการเรียนการสอนออนไลน์อีกด้วย นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการดูแลนักเรียน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงได้จัดทำแนวทางการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ปีการศึกษา 2563 เพื่อให้โรงเรียนใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในสังกัดอย่างมีประสิทธิภาพ (ศูนย์เฉพาะกิจจัดการศึกษาทางไกลในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563, หน้า 2) ส่วนกาญจนา บุญภักดี (2563, หน้า 2) ได้เสนอแนวคิดที่สอดคล้องกันว่า สถานศึกษาต่าง ๆ จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างเร่งด่วนในการพัฒนาการเรียนการสอนของครูมาเป็นแบบออนไลน์เพื่อลดการเผชิญหน้ากัน โดยให้มีการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ 100% โดยงดเดินทางมาเรียน งดการรวมกลุ่มกันเป็นจำนวนมาก งดกิจกรรมหลายๆกิจกรรมที่จัดเพื่อพัฒนาผู้เรียนมาเป็นแบบออนไลน์

จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) การป้องกันการแพร่ระบาดอย่างหนึ่งคือมาตรการการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) จึงทำให้เป็นแรงผลักดันให้มีการนำคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนแบบการสอนผ่านออนไลน์อย่างทั่วถึงในทุกสถาบันและสาขาวิชาชีพ เพื่อเอื้อให้ผู้เรียนและผู้สอนสามารถเรียนรู้ได้จากบ้านพักของตนเอง (บุญทิพย์ สิริธรงค์ศรี, 2563, หน้า2) อีกทั้งธานี สุขโชโตและวรฤต เดือนช้าง (2563, หน้า 147-148) ได้ศึกษากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อให้ นักเรียนสามารถเรียนได้ในทุก ๆ ที่และการเรียนรู้อย่างคงต้องดำเนินต่อไปแม้ว่านักเรียนไม่สามารถไปโรงเรียนได้ตามปกติ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนตลอดจนการจัดการเรียนการสอนโดยมีการสนับสนุนส่งเสริม พัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหาให้แก่ นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็งและมีคุณภาพชีวิตที่ดีในสถานการณ์ที่มีโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ระบาด

การใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาเป็นการเชื่อมต่อช่องว่างระหว่างครูผู้สอนและนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่ง

มีการเว้นระยะห่างทางสังคม การนำเอาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้นั้นทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้จากที่บ้านและครูผู้สอนสามารถมอบหมายงาน ตรวจงานและสร้างแบบวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนได้ทุกที่ทุกเวลา New normal หรือความปกติใหม่นี้ส่งผลให้สถานศึกษาเกิดการปรับตัวและมีการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ครูผู้สอน นักเรียนและสถานศึกษาต้องปรับตัวอย่างเร่งด่วน ผู้พัฒนาระบบทางด้านสารสนเทศได้เร่งพัฒนาเครื่องมือที่ช่วยในการจัดการศึกษาและการประชุมทางไกล จึงเกิดเครื่องมือที่ช่วยในการจัดการเรียนการสอนและการประชุมทางไกลขึ้นมากมาย เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ เช่น Zoom, Google Hangouts, Skype, Line, Facetime, Facebook, Messenger, Microsoft Teams, True Visual World, Google Meet, Vroom, WebX เป็นต้น (กาญจนา บุญศักดิ์, 2563, หน้า 2)

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ระลอกใหม่ในประเทศไทย ในช่วงปลายปีพุทธศักราช 2563 ซึ่งช่วงเวลาดังกล่าวประเทศไทยได้เข้าสู่ฤดูหนาวและอากาศที่เย็นนั้นส่งผลให้ไวรัสมีอายุยาวนานขึ้น จากการคาดคะเนพบว่าการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ระลอกใหม่ในไทยครั้งนี้อาจจะรุนแรงกว่าเดิม ดังนั้นมาตรการการป้องกัน คือ ให้ประชาชนอยู่บ้าน ลดการเดินทาง ลดการรวมกลุ่มกัน (สุรัชย์ โชคครรชิตไชย, 2563, หน้า ๖-๗) อีกทั้งโรงเรียนปากพ่อง จังหวัดนครศรีธรรมราชได้รับคำสั่งให้ปิดสถานศึกษาชั่วคราวและให้ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตามตารางปกติ โดยประยุกต์ไปตามความถนัดและความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนและนักเรียน เช่น ใช้การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ เช่น Line, Facebook, Zoom, Google Classroom ช่องทาง DLTV หรือช่องทางใดก็ได้ แต่การจัดการเรียนการสอนต้องดำเนินต่อไป ส่วนกิจกรรมต่าง ๆ นั้น เลื่อนออกไปอย่างไม่มีกำหนด

ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนปากพ่อง จังหวัดนครศรีธรรมราช และจากสถานการณ์ข้างต้นนั้น ผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษาแอปพลิเคชันที่ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์และสำรวจปัญหาที่พบในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของนักเรียนโรงเรียนปากพ่อง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อนำมาเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และนำองค์ความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาแอปพลิเคชันที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของครูโรงเรียนปากพ่อง จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. ศึกษาปัญหาที่ครูพบในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของนักเรียนโรงเรียนปากพ่อง จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ ครู โรงเรียนปากพ่อง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 170 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือครู กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนปากพ่อง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 17 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ประเภทปลายเปิด ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญในการออกแบบเครื่องมือจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษาและเนื้อหา โดยนำมาแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและนำมาประกอบการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แอปพลิเคชันที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของครูโรงเรียนปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตอนที่ 2 ปัญหาที่ครูพบในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของนักเรียนโรงเรียนปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากประกาศปิดสถานศึกษาเป็นการชั่วคราว

3.2 ครู กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจัดเตรียมสื่อการจัดการเรียนรู้ อุปกรณ์ แผนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ที่ไม่ปกติ โดยเน้นสื่อออนไลน์เป็นหลัก

3.3 ครูดำเนินการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์

3.4 ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการสร้างแบบสอบถาม (questionnaire)

3.5 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถาม (questionnaire) และนำไปหาคุณภาพเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษาและเนื้อหา

3.6 ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยแบบสำรวจโดยการแจกแบบสอบถาม (questionnaire) ให้กับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 17 คนหลังจกดำเนินการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์แล้วเป็นเวลา 1 สัปดาห์ ตามประกาศของโรงเรียน

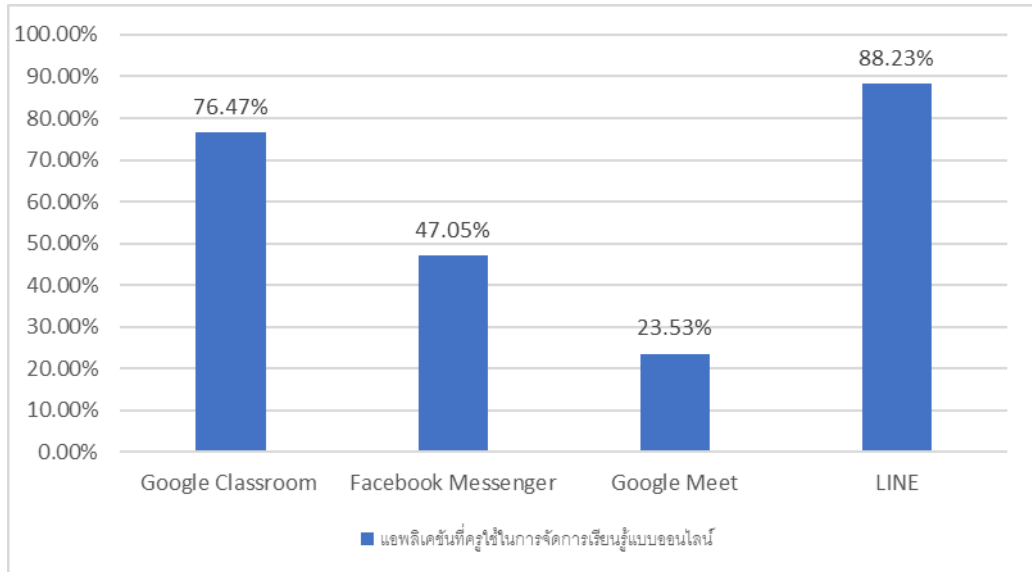
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจครู กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราชจำนวน 17 คน มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) หาค่าร้อยละและวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจด้วยแบบสอบถาม (questionnaire) และได้นำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราชจำนวน 17 คน ที่ทำการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มาวิเคราะห์สรุปผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาแอปพลิเคชันที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของครูโรงเรียนปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตาราง 1 แสดงจำนวนร้อยละของแอปพลิเคชันที่ครูใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์

จากตาราง 1 พบว่าครูผู้สอนใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ ในการจัดการชั้นเรียน ดำเนินการจัดการเรียนรู้ มอบหมายภาระงาน นัดหมายและวัดผลประเมินผล โดยครูที่ใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) คิดเป็นร้อยละ 88.23 Google Classroom คิดเป็นร้อยละ 76.47 Facebook Messenger ร้อยละ 47.05 และ Google Meet คิดเป็นร้อยละ 23.53 ตามลำดับ จากการสอบถามเพิ่มเติมพบว่าครูผู้สอนถนัดในการใช้แอปพลิเคชันที่เป็นสื่อสังคมออนไลน์มากกว่าแพลตฟอร์มการเรียนการสอนอื่น ๆ อย่างเช่น ไลน์ (LINE) เป็นต้น ส่วน Google Classroom นั้นใช้สำหรับการจัดการชั้นเรียนและมอบหมายภาระงานนอกจากนี้ครูยังมีความรู้และเข้าถึงเทคโนโลยีและสื่อแอปพลิเคชันได้เพียงพอในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์

2. ผลการศึกษาปัญหาที่ครูพบในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของนักเรียนโรงเรียนปากพ่อง จังหวัด นครศรีธรรมราช อย่างไรก็ตามการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ 100% ในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โควิดา 2019 (COVID-19) ยังคงเป็นเรื่องที่เร่งด่วนและใหม่สำหรับทั้งครูและนักเรียนทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในระหว่างที่มีกิจกรรมการเรียนการสอน โดยปัญหาที่พบมากที่สุดและเป็นปัญหาที่ใหญ่ที่สุดนั้นคือด้าน อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ สัญญาณอินเทอร์เน็ตและโปรแกรมที่ใช้สำหรับการเรียนแบบออนไลน์ สัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ไม่เสถียรทำให้การสื่อสารระหว่างการเรียนการสอนไม่ต่อเนื่องและไม่ราบรื่นและมีนักเรียนจำนวนหนึ่งไม่มีอินเทอร์เน็ตในการใช้งานทำให้เรียนและทำการบ้านไม่ทันเพื่อน นอกจากนั้นสำหรับครูและนักเรียนที่ใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนบางคนไม่ได้อัปเดตแอปพลิเคชันหรือเมื่อต้องการจะอัปเดต หน่วยความจำของโทรศัพท์มือถือก็กลับไม่เพียงพอสำหรับการอัปเดตเวอร์ชันล่าสุดทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมการเรียนแบบเรียลไทม์หรือ Live ได้พร้อมกับเพื่อนร่วมชั้น อีกทั้งยังมีนักเรียนจำนวนไม่น้อยไม่มีคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเรียนแบบออนไลน์หรือแม้แต่โทรศัพท์มือถือ

ปัญหารองลงมาคือด้านครอบครัวเนื่องจากโรงเรียนปากพ่อง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นโรงเรียนประจำอำเภอที่นักเรียนส่วนใหญ่ต้องช่วยครอบครัวทำงานหาเลี้ยงชีพทำให้นักเรียนจำนวนหนึ่งต้องสละเวลาเรียนเพื่อไปช่วยงานแบ่งเบาภาระครอบครัว อย่างเช่น ขายของและทำสวน อีกจำนวนหนึ่งจำเป็นต้องพาผู้ปกครองที่

เป็นผู้สูงอายุไปโรงพยาบาลและต้องดูแลผู้สูงอายุในเวลาเดียวกันทำให้ไม่สามารถจัดการเวลาระหว่างการเรียนและภาระงานในครอบครัวได้

และลำดับที่ 3 คือ ด้านพฤติกรรมผู้เรียน การขาดความรับผิดชอบและระเบียบวินัยของนักเรียน โดยพบพฤติกรรมดังกล่าวเช่น ไม่ส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามเวลาที่กำหนด ไม่เข้าชั้นเรียนแบบออนไลน์โดยไม่ทราบสาเหตุ ลอกงานจากเพื่อนแม้ว่าตนเองจะได้รับมอบหมายหัวข้อและประเด็นที่แตกต่างจากเพื่อน โดยปัญหาที่พบจากนักเรียนกลุ่มนี้พบเป็นส่วนน้อย ครูผู้สอนจึงใช้วิธีการตักเตือนและกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความตระหนักในการเรียนเพิ่มขึ้น

นอกจากนั้นปัญหาอื่น ๆ ก็ยังมีปัญหาทางด้านการเงินของนักเรียนและการบริหารจัดการเวลากับการบ้านหลายวิชาของนักเรียนอีกด้วย ถึงแม้ว่าจะมีปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ แต่ครูและนักเรียนก็ยังสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ เช่น ครูให้ใบความรู้และใบงานแก่นักเรียนไปแล้วล่วงหน้า และนักเรียนที่มีปัญหาในเรื่องความพร้อมของอุปกรณ์การเรียนแบบออนไลน์นั้นเป็นจำนวนน้อย ครูผู้สอนจึงได้ทำการทบทวนและสอนเสริมให้กับนักเรียนกลุ่มดังกล่าวซ้ำอีกครั้งหลังจากเปิดเรียนเป็นปกติ

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง สภาพการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้ทำการอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า จากการศึกษาแอปพลิเคชันที่ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราชใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์พบว่าครูผู้สอนมีความสามารถและนิยมใช้แอปพลิเคชันที่เป็นสื่อสังคมออนไลน์และแชทแอปพลิเคชันมากกว่าแพลตฟอร์มการเรียนการสอนออนไลน์แบบอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Marek, Chew, & Wu (2021, p.97) ที่ได้ศึกษาเรื่องประสบการณ์ของครูในการจัดการเรียนรู้ทางไกลในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) พบว่าครูและนักเรียนใช้แชทแอปพลิเคชัน เช่น Messenger Line และ Whatsapp เพราะช่วยให้ครูและนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้นและช่วยลดช่องว่างระหว่างครูกับนักเรียนอีกด้วย

2. ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนที่เร่งด่วนและเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ปัญหาและอุปสรรคที่ครูพบในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของนักเรียนโรงเรียนปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช คือ ด้านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ สัญญาณอินเทอร์เน็ตและโปรแกรมที่ใช้สำหรับการเรียนแบบออนไลน์มีมากที่สุด ปัญหาทางด้านการเงิน ปัญหาทางด้านพฤติกรรมผู้เรียน เช่น การบริหารจัดการเวลาของนักเรียนและความรับผิดชอบของตนเองของนักเรียน นอกจากนี้ปัญหาครอบครัวทำให้นักเรียนบางส่วนต้องทำงานเพื่อแบ่งเบาภาระครอบครัวขณะอยู่ที่บ้านซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Lassoued, Alhendawi, & Bashitialshaaer (2020, p.7) ที่ได้สำรวจอุปสรรคที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ทางไกลให้บรรลุผลในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) พบปัญหาที่คล้ายคลึงกัน เช่น ปัญหาด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ปัญหาทางด้านเทคนิค ปัญหาด้านการเงินและปัญหาด้านการจัดการ อีกทั้งปัญหาที่พบมากที่สุดในการจัดการเรียนรู้ทางไกลคือ สัญญาณอินเทอร์เน็ต อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และแอปพลิเคชันต่าง ๆ ไม่มีประสิทธิภาพและไม่เพียงพอและ Marek, Chew, & Wu (2021, p.97) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับประสบการณ์ของครูในการจัดการเรียนรู้ทางไกลในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในประเทศอินโดนีเซียพบปัญหาการเรียนแบบออนไลน์คือสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ไม่เสถียร นอกจากนี้ในประเทศไทยเอง วิธิตา พรหมวงศ์, ทศนา ประสานตรี และ สุมลลี ศรีพุทธรินทร์ (2564, หน้า 209-210) ได้ศึกษา

และเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเรียนรู้ในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต1 พบว่า ครูได้ประสบกับปัญหาด้านอุปกรณ์การสอน เช่น คอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต และคู่มือการสอนสำหรับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์

ดังนั้นสิ่งที่ควรพัฒนาและปรับปรุงเป็นลำดับต้น ๆ เมื่อต้องรับมือกับสถานการณ์เช่นนี้ในครั้งต่อไปนั้นคือการจัดเตรียมอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับการเรียนการสอนออนไลน์และการพัฒนาระบบเครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่รวดเร็วและทั่วถึง เพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ออนไลน์

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาการวิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
2. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
3. ในกรณีที่เป็นภาคปฏิบัติ นักเรียนไม่มีความพร้อมด้านอุปกรณ์การเรียนออนไลน์ ครูอาจจะสอดแทรกหรือปรับเปลี่ยนเนื้อหาเป็นทักษะอื่น เพื่อให้เหมาะกับบริบทและสถานการณ์ปัจจุบันซึ่งข้อจำกัดสำหรับการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ ในการเรียนการสอนภาคปฏิบัตินั้น ห้องเรียนแบบปกติยังจำเป็นอย่างยิ่ง Nadeak (2020, p.1769) ได้ศึกษาการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการจัดการเรียนรู้ทางไกลไว้และเสนอความคิดเห็นว่า การจัดการเรียนรู้ภาคทฤษฎีสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพในขณะที่การจัดการเรียนรู้ภาคปฏิบัติและการต้องออกนอกพื้นที่นั้นไม่สามารถดำเนินการได้และไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้เท่าที่ควร

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา บุญภักดิ์. (2563, พฤษภาคม-สิงหาคม). การจัดการเรียนรู้ ยุค New Normal. **วารสารครุศาสตร์
อุตสาหกรรม, 19(2)**, 1-6.
- ธานี สุขโชโต และวารกฤต เกื้อนช้าง. (2563, พฤษภาคม-สิงหาคม). การดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการจัดการ
เรียนการสอนในสถานการณ์โควิด-19. **บัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์, 8(2)**, 143-
154.
- บุญทิพย์ สิริธรรังศรี. (2563, กรกฎาคม). การจัดการเรียนการสอนออนไลน์สู่กรอบมาตรฐานวิชาชีพการสอนและ
สนับสนุนการเรียนรู้อัตนศึกษา. **The Journal of Chulabhorn Royal Academy, 2(3)**,
1-17.
- วิธิตา พรหมวงศ์, ทศนา ประสานตรี และ สุมาลี ศรีพุทธจันทร์. (2564, พฤษภาคม-มิถุนายน). สภาพปัจจุบัน
ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1. **วารสารรัชต์ภาคย์, 15(40)**, 200-
213.
- ศูนย์เฉพาะกิจจัดการศึกษาทางไกลในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). **แนวทางการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส
โคโรนา 2019 (COVID-19) ปีการศึกษา 2563**. สืบค้น มกราคม 22, 2564 จาก
<https://covid19.obec.go.th/>.
- สุรัชย์ โชคครรชิตไชย. (2563, กันยายน-ธันวาคม). โควิด-19: การระบาดระลอกใหม่ ในประเทศไทยปลายปี
2563. **วารสารสมาคมเวชศาสตร์ป้องกันแห่งประเทศไทย, 10(3)**, ง-จ.
- Lassoued, Z., Alhendawi, M., & Bashitialshaaer, R. (2020, September). An Exploratory Study of
the Obstacles for Achieving Quality in Distance Learning during the COVID-19 Pandemic. **Education Sciences, 10(232)**, 1-13.
- Marek, M.W., Chew, C.S., & Wu, W.V. (2021, January-March). Teacher Experiences in Converting
Classes to Distance Learning in the COVID-19 Pandemic. **International Journal of
Distance Education Technologies, 19(1)**, 89-109.
- Nadeak, B. (2020, May). The Effectiveness of Distance Learning Using Social Media during the
Pandemic Period of COVID-19: A Case in Universitas KristenIndonesia. **International
Journal of Advanced Science and Technology, 29(7)**, 1764-1772.
- WHO. (2020). **Archived: WHO Timeline - COVID-19**. Retrieved January 17, 2021, from
<https://www.who.int/news-room/detail/27-04-2020-who-timeline---covid-19>.
- WHO, UNICEF, & CIFRC. (2020). **Key Messages and Actions for COVID-19 Prevention and
Control in Schools**. Retrieved January 20, 2021, from
https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/key-messages-and-actions-for-covid-19-prevention-and-control-in-schools-march-2020.pdf?sfvrsn=baf81d52_4&download=true.

